

Karel Funk

Můžeme si za to sami. - Čisté emoce léčí nemoce - Morální prevence chorob - vznik AIDS jakožto sociální nemoci společnosti - Příčiny arteriosklerózy - Karmické reinkarnační návaznosti chorob a zdraví

Zúžení příčin vzniku chorob jen na hmotnou stránku je materialistická pověra vytvořená patologicky pyšnou až paranoidní medicínou posledních dvou staletí. Ta je - i přes úctyhodné úspěchy, které občas využívá většina z nás - nemocná a nedokáže samu sebe diagnostikovat. Peter Selg ji charakterizoval takto: „Mezi počátkem a koncem života se zavádí stále víc a víc systemizovaná terapie – usilujeme o statisticky zajištěné jednotné ošetřování všech lidí, chceme léčit přesně definované choroby s přesně definovaným průběhem pokud možno přesně definovanými léky a zároveň vyloučit jakoukoliv možnost individuálního posuzování, rozhodování a individuální zodpovědnosti...“ Už Vladislav Vančura prohlásil, že dnešní medicína si ničeho neváží tolik, jako vleklých chorob.

Od černošských kmenů, které vidí v nemoci působení zlého ducha, přes Indiány a různé orientální systémy až třeba po Paracelsa nalézáme souvislosti nemocí s duševnem. Prakořen chorob v kvalitě naší duše znali i naši předkové. Ba, víme jistě všichni, kdo řekl svému pacientu po uzdravení "Jdi a nehřeš více". Je tím jasně naznačeno, že původcem nemoci je hřích (i když se nám toto slovo jaksi vytratilo ze slovníku, asi proto, že je nepohodlné). Podmíněnost choroby s morálním aspektem jedince nebo společnosti vidí i anthroposofie. Zabývá se duševně-duchovními souvislostmi, avšak s širšími, racionálně průhlednými přístupy. Využívá i nadsmyslová pozorování.

Přibližme si krátce anthroposofické náhledy na onemocnění. Člověk a svět je zde považován za výtvar či projev Ducha, proto anthroposofii také říkáme duchovní věda, přičemž i metoda pozorování a poznávání vyžaduje příslušnou duchovní průpravu. Je to duchovně prohloubený způsob nazírání na člověka, na kosmický organismus a hmotný svět. Předmět zkoumání proto postihuje hlouběji a komplexněji než běžné vědní disciplíny. Nepotřebuje proto žádné mlhavé praktiky jako virguli, automatické vedení ruky, channeling apod. Není náboženstvím ani filosofií, spíše vychází z nově objevovaných hlubin křesťanství. Rudolf Steiner, který anthroposofii zpřístupnil, se přirovnává pouze k horskému vůdci, který jen razí cestu, upozorňuje na krásy hor, ale šlapat, rozhlížet se a poznávat už musí každý sám podle svého stupně a schopností.

Morální onemocnění společnosti vyvolalo HIV - AIDS.

Tuto novodobou chorobu předpověděl R. Steiner téměř před stoletím. Je náhodné, že dnes je ve světě tolik případů oslabení imunity? Jak to, že tento virus dříve neškodil a škodí až dnes?

Co činí člověka otevřeným k onemocnění AIDS? Odpověď na tyto otázky ve smyslu poznání duchovní vědy vyslovila představitelka současné anthroposofické medicíny dr. Michaela Glöcker ve své přednášce v pražském Planetáriu. Tvrdí, že "postižení virem HIV jsou jen nositeli symptomu morálního onemocnění celé společnosti, nikoliv jen vlastními viníky". Jde zde o určitou dispozici, která patří k vědomí určitého člověka, přičemž latentní možnost onemocnět máme všichni "vlivem určitého způsobu myšlení dnešního světa". Vznik a šíření AIDS na fyzické úrovni popisuje známým způsobem medicína. Má však, jako všechny nemoci, svůj kořen v oblasti našeho myšlení, postojů, charakteru.

A konkrétně? AIDS vzniká v důsledku sílící převahy egoismu v dnešním světě. Je to takto: zatímco tělo má ve své povaze, ba určení přirozeně sobecké chování (neustálý příjem a spotřebu potravy a kyslíku), duše má mít naopak, podle svého určení, převahu altruismu - zájem o svět, otevřenost. Tím je fyzicko-duševní organismus v rovnováze. Co se však děje, používá-li lidstvo duše stále více jen ve svůj prospěch, tedy egoisticky? Jaký je důsledek toho, že myšlení, které má být altruistické, sociálně vstřícné, se stává egoistickým? K udržení rovnováhy egoismu a altruismu v organismu se musí stávat altruistickým naše tělo, chybí-li altruismus duši. Tělo se pak stává nepřirozeně altruistickým, jaksi "sociálním", otevřeným navenek, jako protiváha k tomu, že zesobečtilo naše vědomí. Místo toho, aby tělo odpuzovalo vše cizorodé, při AIDS vše cizorodé přijímá: ztratilo imunitu. Normálně je v rovnováze vše altruistické (myšlení, cítění) a vše egoistické (tělo). Obrátí-li se tento poměr, dochází k onemocnění AIDS. Altruismus se objevuje ve fyzické složce člověka, když se jej nedostává duši. Organismus se vzdává imunity, vstřebává do sebe vše, co se kolem objevuje. Zbytnění duše egoismem se vyrovnává destrukcí imunity těla. Pokud AIDS způsobí smrt cestou nádoru, nemoc často kulminuje smrtí v tom momentě, kdy se nádor rozpadá a dochází v podstatě k vykrvácení – jako by se i krev chtěla rozlít do světa. Obraz nemoci AIDS tudíž vypovídá, že se organismus vzdává sama sebe, že se odevzdává světu. Jednotlivé orgány v zánětlivých procesech poškozují celý organismus. Nevzdáváme-li se sami sebe ve prospěch světa v naší duši, činí to tělo.

Co jsou tzv. sociální nemoci.

Skutečným lékem lidstva by zde bylo dopracovávat se vzdání se egoismu úsilím o nesobeckost. Pravda, lékaři mohou časem snad nalézt vnější lék i na AIDS, ale pak se objeví zase jiná pandemie. I dnes je spousta virů, které zatím neškodí, ale mohou škodit později. Chápeme, proč dr. Steiner kladl lékařům na srdce vidět každou nemoc jako určitý duševně duchovní úkol, který má lidstvo před sebou. Nemoc usiluje, aby se lidstvo naučilo něčemu, čemu by se jinak naučit nemohlo. Tzv. sociální nemoci jsou ty, kterými nemocný nepřímo pomáhá svému okolí, aby procitlo k naplnění určitých úkolů, uvědomění si určitých kvalit lidství. AIDS je taková sociální nemoc. Nemocní ji mají nejen za sebe, ale i místo mnohých z nás či za nás, abychom procitli a probudili v sobě nezištnost. Naše pyšná civilizace je proniknuta egoismem a pohromy v přírodě jsou důsledkem sobeckosti lidí. Mnozí procitnou, až když onemocní jejich blízcí nebo oni sami. Tím, že se AIDS stále více vyskytuje i v heterosexuálních vztazích, je i poselstvím lidstvu k obnově odvěké a ničím nenahraditelné partnerské věrnosti, která je právě nyní tolik porušována a kterou hrozba nákazy virem HIV staví před lidstvo jako nutnost.

Příčina arteriosklerózy? Je nasnadě.

Půdou pro ni je pohodlné přebírání prefabrikovaných myšlenek. Spolupracovnice dr. Steinera, MUDr. Ita Wegman se zabývala mj. podstatou a přemáháním kornatění tepen. Vidí věc opačně než materiální věda: Co považujeme za následek arteriosklerózy, totiž strnulé, těžkopádné myšlení, je (kromě nesprávné výživy) právě její příčinou. Naše zmechanizovaná doba podporuje zkosnatělé, strnulé myšlení například nesčetnými hesly, slogany, myšlenkovými šablonami a klišé, frázemi, konvencemi a davovým myšlením bez individuálního tvůrčího uvažování. Ve všem pohodlně spoléháme na prefabrikované názory. Čím větší mentální halas, tím jsou pro nás důvěryhodnější. To je spolehlivé podhoubí pro arteriosklerózu. Ostatně, i náplň stravování, která k ní též vede, je netvůrčí, těžká, přejímaná bezmyšlenkovitě a nenápaditě, bez pestrosti a vynalézavosti. O mechanickém přejídání, které též souvisí s egoistickou zvykovostí, není nutno se šířit.

Proč kornatění cév zachvacuje více muže? Vyplývá to z jejich pracovního zaměření a přístupu k němu. Arterioskleróza, rozšířená dnes nejen chybnými stravovacími návyky, má být výzvou k rozvíjení mravní iniciativy a teplého, ze srdce plynoucího myšlení. To je poněkud vyvinutější u žen, protože ho používají při péči o děti. Je-li starší člověk silněji ohrožen vápenatěním cév, musí proti tomu postavit žár trvalého mravního naladění, mentální mravní tvořivosti a vřelost opravdové moudrosti, v níž tepe a žije teplo srdce. Dr. Steiner k tomu říká: "V podstatě je lidský život oprávněn jen tím, že přinášíme svoje myšlenky do služeb dobra a krásna a dáváme svou rozumovou činnost pronikat pravou krví srdce božsky duchovního života, dáváme ji pronikat mravními podněty."

Nutná úcta k bolesti druhých, inkarnační karmické souvislosti

Nemocní už si své utrpení totiž prožívají, a nikdo nevíme, zda totéž nás teprve nečeká. Přesto lépe porozumíme životu, uvědomíme-li si, že některé choroby mají původ i v dávné minulosti jedinců. Někteří jednotlivci, nadaní jasnovidem, popisují původ řady chorob v konkrétních chybách. Například srdeční vady, nemoci jater a krve vznikají nejčastěji zneužitím lásky k sobeckým účelům a cynismem v citové oblasti. Neřestným používáním a prožíváním sexuality, žárlivostí, nesnášenlivostí a častým hněvem se poškozují plicní orgány, povstává tuberkulóza plic a choroby žlučových cest. Ledvinové a žaludeční choroby mívají prapříčinu hlavně v nezřízeném labužnictví, nestřídmosti a vůbec neukázněnosti v citech. Pyšným zneužíváním rozumových sil k vědomému zlu většinou povstává šílenství, i když jeho příčin může být víc. Rovněž tak slavomam a krvelačná útočnost plodí slabomyslnost. Ty, kteří zneužili rozumových schopností ve válkách, čeká rovněž duševní i tělesné postižení. (I když mentální postižení může být i dobrovolnou nekarmickou obětí.) Zabíjející válečníci budou více inkarnací trpět, až napravit zlo, které vyvolali. Nakonec, při posledním vtělení odpykávajícím válečnou karmu, se často zrozzují jako zruční chirurgové, aby ocelí, kterou ničili životy (např. mečem, kulometem aj.), lidi k životu a zdraví navraceli (např. skalpelem). Zneužitím sexuality k osobním materiálním výhodám, k bohatství a nadvládě nad lidmi nastává neschopnost pohlavních orgánů a jejich zatížení rakovinou, nádory a nakažlivými nemocemi. Rakovina pohlavních orgánů je i důsledkem dobrovolné prostituce apod. Pýcha, touha po ovládnutí druhých a bezohlednost s jejich bolestmi plodí rovněž slabomyslnost, různé tělesné vady a zmrzačení. Bývalí přestupníci zákona, zloději, vrazi apod. po nejtěžších zdravotních neštěstích mají v dalších inkarnacích touhu napravit své prohřešky i bděním nad dodržováním práva a spravedlnosti a stávají se z nich policisté, soudci či kontrolaři. I když

každý trpíme za "něco", je naším úkolem se v těžkostech vzájemně podporovat a soucítit, nikoliv se stavět nad trpící s poukazem na boží mlýny. Čím víc přejeme "boží mlýny" druhým, tím tvrdší bude i jejich dopad na nás. A naopak.

Přibližme si ještě další souvislosti mezi inkarnacemi nahlédnutím do knihy Maxe Hoffmeistera Záhady početí.

- Závist a nepřejícnost způsobuje pro příště výstavbu slabého fyzického těla. Od narození jsme fyzicky slabí a bledí, a kvůli tomu také v životě nesamostatní.

- A opak závisti a nepřejícnosti? Blahovůle, přejícnost, když přejeme úspěch někomu, projevujícímu dobré vlastnosti, dokážeme-li prožívat druhé bytí v soucitu, to vše má harmonizující účinek na okolí. Kladným karmickým následkem v pozdějším věku je, že vše, co podnikáme, se daří. Příznivým účinkem blahovůle na astrální tělo je harmonická životní nálada, spokojenost, která posiluje éterické tělo s ohledem na životní sílu, čímž se například dobře hojí rány. Jednou se narodíme se silnějším, účinnějším fyzickým tělem.

- Nevíra vysušuje naše astrální (cítivé) tělo - a přináší do příště tupost, neschopnost získat hlubší vědění.

- Častá emoční antipatie ke druhým, neustálé kritizování všeho kolem, permanentní sobecké odtahování se – má za následek, že příště tělo předčasně stárne, tvoří se například brzy vrásky.

- Ziskuchtivost, pudové hromadění majetku, přešlo-li již do éterického těla (tedy do povahy) – přináší dispozice k infekcím.

- Netečné postoje, odmítající všechny myšlenky, které nám objasňují nadsmyslový svět, vedou ve stavu po odtělení k nedostatku pochopení pro dary, které duše potřebuje od pomocných hierarchií. Duše se připravuje o možnost přijmout skrze poznání síly, potřebné pro následující inkarnaci. V ní pak postrádá člověk síly, aby si budoval orgány, jimiž by mohl správně myslet, cítit, chtít a poznávat pravdy duchovního života. Nemůže se pak doopravdy zajímat o duchovní svět a duchovní pravdy, i kdyby o tom roky četl, jezdil na kurzy atd.

- Nesprávný život, neznající obětavost ani lásku vede v další inkarnaci ke sklonu k lživosti všeho druhu, a v další následující, k poškození některých orgánů fyzického těla.

- Dobrovolné, trpělivé snášení bolesti a žalu přináší do příště moudrost, osvícenost, schopnost přehledu o věcech.

- Pevná předsevzetí a poctivá vůle odvyknout si od špatných zvyklostí dává pro příště dispozice pro zdravé tělo.

- Život, vyzařující moudře lásku, přináší příště kvetoucí fyzické tělo, vypadající dlouho mladě.

- Objektivní usilování o prospěch lidstva, nehromadění ničeho zbytečně pro sebe, smysl práce pro celek, přináší mj. odolnost proti infekčním nemocem.

- Snášení nemocí, které jsou způsobeny vnějším zraněním těla, přináší pro příště tělesnou krásu.

Jsme otroky své minulosti, ale i pány své budoucnosti.

Protilehlými dobrými city a činy můžeme vyrovnávat nesprávnosti, jimiž jsme se prohřešili, a tak omezíme rozrůstání nemocí, které kotví v určité vlastnosti. Tomu se říká "pálení karmy", nejsou v tom žádné čáry ani figle, ale zas jen poctivá práce na sobě. Prozřetelnost donucuje člověka k vyrovnání postavením do nepříznivého, zatíženého okolí, do bídy, utrpení, křivd či špatných sociálních poměrů, kde pýcha, marnivost a jiné nectnosti jsou dušeny nedostatkem příležitosti. Když člověk vyvinul například pýchu a samolibost, může ji rozpustit pokorou, tolerancí a dobrotou ještě dřív, než přijde vyrovnání. Může činy dokázat, že přestal být pyšný, a "odplata" se rozplyne, ztratí odůvodnění. Sklony k tuberkulóze a venerickým chorobám může člověk vyrovnávat mravní očištěním, vnitřní láskou, dobrými skutky a ukázněností v sexuální oblasti, tedy právě těmi silami, jejich nedodržováním nemoce povstaly. A jsme u podstaty léčení mravními silami. Nejsou k tomu nutné ani návraty do minula, protože dobro je dobrem, činíme-li ho z lásky k němu a všude, kde to lze, ne z kalkulace, že si chceme vyspravit karmu.